

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNRŰK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Szombaton 10. Májusban. 1788.

Minden nevezetesebb tudva lévő Hadi-történetek.

A zon rendkívül-való buzgó igyekezetnek és példa nélkül való szorgalmatosságnak, mellyel most Konstantzinápolyban minden Státusok, mind a' szárazon mind a' vizen a' hadi-készületekben foglalatostkodnak; még eddig a' Török Kronikákban pár nélkül valók, azt írják egy Konstantzinápolyból jött levélben; és a' háborúnak folytatására nézve mindenek olly meg-határozott elmével vagynak, hogy a' ki tsak edgyet talál-is szollani a' békefélségről iten, leg-kegyetlenebb halállal ölik-meg: maga a'

Mufti-iz az ő békeiséget szerető szivéért a' Tsáfszár
 haragjának tüzebe esett és Hivatalától meg-fosztatott.
 Minden szárazon és vizen meg-indúlható Török Ser-
 gek utban vagynak; még magáról a' Szultánról-is
 azt állítják némelyek, hogy a' maga népében lehető
 nagyobb hadi-tüznek gerjesztésére, Auguttusig az
 ujj *Mustival* edgyütt Táborba szálljanának, és a'
Mahumed', soha eddig vallások ellen fel-nem bon-
 tott titkos pénz-tárját ekkorra bizonyoson fel-nyitta-
 nák — ez a' nagyobb akadály, hogy már nem csak
 Marokkóban és más Török-szél Tartományokban,
 hanem Konstantinápoly körül-is kezdi a' kopasz fe-
 jeket le-nyomó Pestis a' maga fejét fel-emelni, és
 az éhség némely helyeken erőszakot venni; mely
 még Istennek hála nálunk soholt el-nem kezdődött, s
 az ideitermés-is minden-felé nagyreménységgel biztat.
 — A' Politikusok el-nézése-szerént, a' *Nagy Vezér*
 ezen folyó hónapnak még vége-felére váratik meg-
 érkezni, és az ekkori vér-özönnel folyó közönséges
 tsata fogja ujjal ki-mutatni a' győzedelmi Koszo-
 rút; mert a' Török háborukban esmeretes *Márs* ő-
 regebb fiai ugy itélnék, hogy a' Török az afféle
 lopva meg-került apró tsetépatékban fokszor uyer-
 tes; de a' közönséges ütközetekben, hól az ágyú-
 gollyóbifok az előttök állokat pázmára vehetik,
 mindég szerentséltlenek szoktanak lenni. Azt olvas-
 suk egy közönséges Német Levélből, hogy a' Musz-
 ka Birodalomba már szörnyü Torökség érkezett vol-
 na-meg, a' honnan a' Hertzeg *Koburg* Táborával
 Gen. *Szoltikoy* vezérsége alatt edgyelitterett Musz-
 ka Sergek olly parantsolatot vettének volna *Román-*
szóval, hogy az ő Táborához vizsgál-té-nének,
 mert *Bander* körül sokkal több ellenség gyült vélet-

lenül-öszve, hogy sem néki az egész Táborra szükség ne volna; a' honnan ezen Sereg a' miéinktől leg-ottsn el-válván viszsza-tére, és ugyan azért Hertzeg Kóburg-is a' maga népével Jassiban maradni nem tartván bátorságosnak, minek-utánna a' Móldovai Hertzeget Ipsilánci Urat a' Húszárok Tsernovitzba vezették volna, Kotzim-felé nyomúlt.

Edgy Bukovinából Tsernovitzból jött, és szoról szora, ide iktatott bizonyos tudósító Levél. „Kedves Barátom! — Az eddig Botosányban mulatott Erdődiatum Regemont a' maga Obristere Fábrinak vezérlése alatt, ezen hónapnak 20-dik napján Móldovának leg-főbb Városza Jász alá érkezék; hól már ki-rendelt Seregben készen váratik vala ez hivatlan Vendég 3500 főtől álló Törököktől, mellyet látván az említett Oberster, a' Népet meg-állítá; de meg-nem tarthatván, kemény erővel a' Törökökre ütének; kik között a' Magyar - Kard olly galázólast vive véghez, hogy maga a' Basa életben maradott Népet futásra Komáadirozá, és a' Várason keresztül a' Törököknek nagy veszedelmekkel kergeté; melly futásban maga a' Móldovai Vajda Alexánder Ipsilánci-is egész Udvari Népével és katonáival jelen vala, kit minek-utánna más-fél mért-földnyire a' Vároستól a' vitéz Magyarok bé-értének volna, a' mellette lévő Törökököt nagyobb részen életektől meg-foszták, magát pedig a' Vajdát 20 Tár-szekereivel 200. Arnótával, és a' Divánhoz tartozó minden főbb Bojérokkal Jassiban vitzzá kísérték, innen pedig Tsernovitz-felé utnak inditák; ki-is e' mái napon az egész Udvari Népével 20. hintokan 150. drága Lovsival edgyutt, egy Svátron Húzárságosk vigyázása alatt Tsernovitzba bé-érkezék, kiről a'

kísérő Magyarok azt jegyzettek-meg az uton, hogy nagyobb részét idejének írásban töltötte-el, kétsé- kívül attól fél, hogy a' Török Udvar, még az őf- szel Konstantzinápolyba vitetett Feleségén és ártá- lan gyermekein fogja boszszuját tölteni: innen hogy fog küldetni még nem bizonyos. — „Ezen hónap- nak 23-dikán reggel 7-óra tályba-rá utének 4500 Jantsárok Rohadinnál a' Nister mellett a' Gróf Mi- trovszki Bataliomából 2. Kompániára és az első Gár- nizon Regementből 4. Kompániára, (ez utófsok mindnyájon el-erőtlenedett régi katonákból állanak,) és 12-órákorig olly szertelen veszedelmekkel a' Török- köhnek fojtaták az ütközetet, hogy azon-kivül, a' kik az arra rendeltetett szakerektől halva visszafu- rertének, *Hotim* Várában 539-en a' viadalnak helyén halva maradának, a' kik pediglen életben el- fogattanak, azoknak-is kegyetlen kínok között kí- nyomák a' katonák-lelkeket testeiből, s el-vágán- fejeiket a' viadalnak helyén karók teteire függesz- ték, és a' vagy tsak gondolatokkal ezt írák homlo- kaikra: *Vicem pro vice reddam tibi bone vicine:* ennek vége lévén az hóltak ki-vetkeztetéséhez kez- dének, kinél olly feles Hollandus aranyokra találá- nak, hogy fokoknak erszénye 4. 5. száz arannyal vagyon meg-terhelve. Ezt úgy írám, mint a' ki a' viaskodásnak helyét számtalan hólt testekkel bé-ter- ritve lenni szemeimmel látám. — Már negyed nap- ja hogy az ő Felsége Tábori Lovai Tsernovitzba meg-érkeztenek, az honnan mindnyájon abban a' re- ménységben vagyunk, hogy rövid nap mulva a' Mo- nárkhat magát-is léfzen szerentsénk szemlélni. —

Azon ütközetről, mely a' *Toborutzi* és *Karen- tzi* szélső-vigyázatoknál történt vala, és a' hólt

3-ezer Törökök ellen a' részünkről valók csak 5-száz-
 zan olly tsudállásia méltó vitézséggel küzködtenek;
 még érdemesnek itéljük némely legényeknek külö-
 nös eseteiket-is emliteni. Egy káplárt, a' ki már
 egy Török-rabot hoz vala, más 6 Törökök üzöbe
 vévén, igyekezik vala azon rabot tölle el-venni, és
 ötet el-fogni; de ez mind a' hat ellen olly tánto-
 rodás nélkül való bátor vitézséggel óltalmazta ma-
 gát, hogy ötet mind addig el-nem foghatták, míg
 nem utóljára 8 nagy febekkel meg-terhelve, az el-
 fogott Töröknek kardja még akkor-is kezébe levén,
 maga lováról halva le-esett. — Ugyan itt egy köz-
 legény, 3 Törököktől üzetvén, azoknak kettejét lo-
 vaikról le-lötte, a' 3-dikát pedig meg-szalasztotta;
 és így 4 vágásokkal, és egy lövéssel, melyek kö-
 zül rajta edgyik sem halálos vitézül vívzfá-jött. —
 Ismét egy más köz-legény, hozván egy Török ra-
 bot, látja, hogy 4 Törökök jönének utánna; hogy
 azért az időt meg-nyerje, edgyik piftolya által a'
 maga Rabját meg-szabadítá rabságától 's életétől, magát
 pedig a' haláltól. — Még egy más Húszár a' kinek
 roszsz lova nem akar vala szaladni, így szólla vét-
 le lévő két pajtásaihoz: „Barátim! ne hadjtok en-
 gem a' veszedelemben, de látván, hogy azon ket-
 tőnek lehetetlen volna ötet meg-szabadítani, így
 szólla: magam látom, hogy ti az én és a' magatok
 életét meg-nem tarthatjátok: mennyetek-el azért,
 szolgáljatok hűséggel az én jó Tsászáromnak, és ta-
 nuljátok meg én töllem miképpen megyen a' jó ka-
 tona a' halállal szembe: ekkor utól érvén ötet 4
 Törökök, két piftolyát ki-ragadván, azokkal két
 Törököket le-lötte; de azonban a' lova el-lövettet-
 vén, maga-is utóljára ki-rántott kardja kezébe lévén

fok febei terhe alatt el-esett: ezen legény, mindenkori jó waga viseletéért különösen sajnáztatik, kár hogy a' nevé-is meg-nem tudhatuk. — (**). Ebben a' Táhortól a' Fő Hadi-tanátshoz küldetett jelentésben, mellyben azon Vérontá-nak veszett harangjánál *Dubitzánál* esett tsata hővebben le-iratik; közönségesen meg-ditséri Gen. Herizeg *Littensflain* a' mi katonáinkat, nevezetesen pedig Generál-Májor *Schlaunt*, a' ki Generál *Khunnak* meg-sebesítettéle után, a' Vácnak tsorbáján, a' *Práisz* Seregnek egy Kompániájával olly vitézül vizsgálta verte a' ki rohanni akaró Torokséget, hogy ha ugyan akkor halálos sebet nem kapott volna, tehát a' Várba e-géizzen bé-ment volna. Iten Hadnagy *Vagner*, Zászló-tartó *Maidle*, Stráfaszester *Devekain*, és Generál *Schlaunnal* együtt el-esett Kapitány *Matzoki*, ki tetszhető vitézséggel viaskodtanak. Bé-nem mehetsen pedig a' Várba, midőn a' minden-elől ölyve-tódult ellenséggel a' sík mezőn tsatára ment a' dolog, tapasztaltatott; hogy a' tüzelő gyalogságnak eleibe olly közel ment a' Torokség, hogy már Dávtájával szokot el-érte: de a' mi gyalogjaink még sem szüntenek semmit a' tüzeléstől mind addig, míg a' *Kinszki* könnyű lovas Sergebéli Májor *Schubirsch* segítség-re érkezvén, a' Torokokat vizsgálta nyomták.

A' minap név szerént említett Generálisokon és Kapitány *Matzokin* kívül, még e' következők el estenek itten: a' Váradsi Sz. Gy. Rgmtből Fő Hadnagy *Stadler*, a' Gréfen Húszár Seregből Kapitány *Gergei* és Fő-Hadnagy *Vidman*: az *Eszterházi Miklósi* Seregből edgy Zászló-tartó, egy Stráfaszester, és 3 legény: a' *Dáitsmájster* Sergeből, a legény: *Práiszéből* 25: a' Várad. Keresztesből 2.

Sz: Grögéből, 4: a' 2-dik Bánátusból 3: Kinszki Húszár edgy, Gréfenéből 48. az ágyusokból 13. Lovak estenek-el 67 számból állók.

A' meg-sebefittettek ezek: a' Gréfen Húszár Seregből Fő-Hadnagy *Ladányi*, all-Hadnagyok *Durtsák* és *Jánosi*. Köz-legények pedig 58-an: a' 2-dik Bánát. Seregből Zászló-tartó *Borojévits*, és 13 köz-legény: a' Dáitsmájszteréből Kapitány *Préboft*, Fő-Hadnagy *Dumon*, és 115 köz-ember: a' Práisz Sergéből *König* és *Angelotti* Kapitányok: Zászló-tartó *Metlen* és 123 köz-ember: a' Várasdi Sz. Györgyből Fő-hadnagy *Mitterstilller*, és 39 ember: az Eszterházi Miklóséből egy Zászló-tartó, egy Stráfamester, egy Káplár, és 8. köz-ember: a' Kinszki Húszárokból 15. az ágyusokból 26: lovak pedig 68-an sebefittettek-meg. El-fogattak az Eszterh. Mikl. a' Zászló-tartón alól 3-an: Práiszból 6-ton: Gréfenből 1: 16: két ágyúk pedig a' Török kézre jutottak. Az el-esett Törökök számát leg-alább az ostromnál 400-ra, a' tsatánál pedig 600-ra lehet határozni: sebefseik igen sokan vóltanak, kiket ők magokkal el-vittek. Itt a' Törököktől edgy Zászlót vettek-el a' miénk.

A' Generál Gróf *Vartensleben* jelentése-szerént, a' Gréfen Húszárok Obestere *Ottó*, azon Húszárok-nak 3-osztályával, egy osztály *de Vins* Sergebéliekkel, edgy osztályal a' Határ-szél Oláh Seregből, és 100 Stutzosokkal Apr. 17-dikén Oláh-országba, a' Duna partján fekvő *Csernest* nevü helységhez küldetett; azon Törököknek meg-akadályoztatására, kik a' Törtsvári kapunál álló Obester *Kráyra* ütői szándékoztanak: ámbár pedig az említett Obester *Ottónak* útját, mint a' *Basna* és *Plájalunga* he-

hegyeken tett nehéz út, mint pedig a' Törökölnek Gládovából és Szeferinetből rájuk tett ágyúzáfa akadályoztatták; még-is más napon Cserneftbűszerentséfen el-érkezett, de azon éjtszakán az ottavolt Törökök el-menvén csak 24-et talált, kiket az ellene fegyverrel állani kívánó Bojérokkal, és 43 lovakkal együtt el-fogott, és a' Metterits Sámzához vissza hozott. Próbálták ugyan a' Gládovából volt Törökök az említett Obesterre ütni; de vissza verettenek; és így el-érte tzeljät, mert a' Törökök a' Törtsydri kapura nem üthetnenek, hanem Krájovába vissza kellerett térniük. — Meg-értvén Generál G. Vartensleben, hogy Apr. 20-dikán a' Törökök Supának nevű falut, és Mezeritsnél álló őrizetünket meg-akarják támadni; tehát Generál-májor Vetseit el-küldötte, hogy Orsovát, a' Szuk hegy tetejét, a' Tserna vizének partját, Tosir falut, Batsna völgyét, és az Alion térségét őrizettel meg-rakja. Meg-is érkeztek jó reggel Apr. 21-dikén a' Törökök, kiknek számok azokkal edgyütt, kik a' Török Orsovából hozzájuk tsatolták magokat 500 főnél többre ment: ezekkel reggeli 8 órától fogva 11-ig tartott a' tsata; de utóljára a' Törökség meg-szaladott: kiket a' miéink addig kergettek, míg a' Török Orsovából jövö ágyú golyóbisok engedték. Itt részünkröl 16-ton sebet kaptak a' Törökök közül 15 ön a' tsatázó helyen halva maradtak. Ezen tsatában Obester Hibel, Obestlájd, Nugen, és Fö-Hadnagy Keller igen dicséretesen viselték magokat. — Azután hogy az Erdödi Húszároknak Obestere Fábri Ur Jassihoz közelebb léptetett, az Erdödiek dicséretesen viselt dolgai közé számlálhatni azt-is, hogy Apr. 21-dikén azon 150 liztel meg-

zektől ajándékba küldött *fa-lónak-is* illő a' gyomi
 ba tekinteni — mi van belőlről el-rejtve? Fog-
 dom, hogy ha a' minapi méreggel meg-v. szteget-
 tett Török *Sonkáktól* meg-hólt *Velenteiek* ma va-
 hólnap fel-támadhatnak, még a' magok felfős dí-
 nó-lábjoknak *Serpenyőjét-is* jól meg-visgálúák, ha ne-
 ful-é-el. — A' *Zemlini Levelek-szerént* egy *Viz-*
tza nevű Török *Helység*, mely *Belgrádtól* csak eg-
 mért-foldnyire vagyon, meg-értvén, hogy *Belgrá-*
minden órán vérrel fogna verejtékezni, *Pántsovát*
 által szaladott, és magát a' *F. Ts. Királyi* általa-
 alá adta. — Azt írják ugyan innen, hogy itt mo-
 a' *Generál* és a' *Korporál* nem mindenkor esmerte-
 nek-meg *köntőtűsekről* egy mástól, úgy szoktak ö-
 tözkedni, hogy az ellenségtől még *mezfszirtól* ne
 esmertessenek. — A' *Minkheni Hadi-Tanátaban*
 végeztetett, hogy a' *hadi-férfiak száma* 12 ezerrel
 szaporítsák. Ha ez igaz talál lenni, (ugy véle-
 kednek a' *Politikusok*) hogy azon *segítő Frigy-közös-*
mely az Austria és a' Baváriai Palatinátusi Udvar
között már rég *hirben forog*, igaz *léfzen*; és az e-
 gész okát itt mondják *fekünni a' dolognak*. — A'
Oláh-országi Hertzeg Mavrojéni irgalmatlan ember-
 telenségét már tovább a' maga *Hadi-Tisztjei* fet-
 fzenvedhetvén, egy néhány *Agái* a' *F. Tsászá-*
Zászlók alá önként által jöttek. — A' *Sabáts Vá-*
ra szerentsés meg-vételének le-írásából még fok *szé-*
emlékezetre méltó dolgok maradtanak vala-el; e-
 zért rövideden adjuk hozzája azokat-is. — *Mind-*
már a' Várnak falai némely helyeken a' földet e-
 gyenefsé *tétettek volna*, edgy *Kadét* *küldeték*
fejét Zászlóval, a' *Várnak fel-kérésére*, a' mint má-
 ezt *irtuk vala*; és ezen *Kadétnak* *feje lövetteték ke-*
 refz-

resztül. Midőn a' Vár-torbján kívül a' forompókon keresztül tüzelő Törökökkel szembe menne a' mi népünk a' Várnak tüzelve való el-foglalására, A' Szabad Seregbéli Kapitány Szokolovits a' maga Népevel, a' G. Pálfi Tábori Papja (ki a' maga született Magyar Hazájához és Nemzetéhez forró indulatjából a' maga lelki-pásztorsága alatt lévő Magyaraival személyesen mindenütt elöl edgyütt hadakozik vala) Hertzeg *Deligné*, A' Hertzeg *Eszterházi Miklos* Seregbéli Oberster G. Sztárai, ezen Regimentből edgy Kompániával, valának az elsők, kik a' Sántz-körül lévő forompókon leg-előbb be-rontának, hól az *Eszterháziak* közzül még némely Tisztek-is mangalétát vettek és a' köz-emberekkel edgyütt löttének. Midőn a' Törökök látnák, hogy már 1000-nél több bőv-nadrágú legények hevernének a' magok vérekben a' földön, és hogy a' tüzet tovább ki-nem álhadják, edgy fehér Zászlót utének-hi a' Várnak torba fokára, melyre a' tüzelés mind s' két részről meg-szünyén, a' részünkről való fő Vezér leg-ottan egy néhány *Illiriai* nyelvet tudó köz-embereket küldé a' Várba. E' nem tették a' Törököknek, hogy hozzájuk követtségben köz-embereket küldettének; azért azt ígérék, hogy ők-is magok közzül Tiszteket küldenének által követtségbe, és onnan-is Ts. és K. Tiszteket várnának magokhoz. Ezen Követtségre töllünk önként vállalkozék Hadnagy G. *Eszterházi Pál*, Hadnagy *Bradnavits*, Kapitány *Szokolovits*; kik az Agához be-menének. A' Törökök-is küldének 2 Tiszteket mi-hozzáuk, de az alatt Hadnagy G. *Eszterházi Pált* őrizet alatt tarták olly fel-tétellel, hogy ha az ő 2 Tisztjeiknek valami bajok találna esni, a' Grofnak fejét vennék

és karoba ütnék. De mivel a' 2 Török Tisztek vízfza-mentenek, meg-ajándékozáék G. Eszterházit egy pár gyönyörű Török pistollyal és edgy igen szép kardal. A' Török Tisztek által-vivék az izenetet, fegyvereket le-rakák s. t. a' mint már irúk. Itt ezer Töröknél több esett-el — a' miéink között 24. A' Zászlókon és ágyukon kívül 8 hordó puskapor is kaptunk itt, 2 Dobot és edgy néhány sipot is. Az Eszterházi Regementjének örök emlékezetnek okáért, hogy itt magát vitézül vífelte 2 Török-Zászlók, egy dob és 2 sipok adattak által. A' lovak, mellyeket itt nyertünk, sokkal roszszabbak, hogy sem fegyver alatt szólgálatot tehetnének. — Most mondja már valaki, hogy *Vénus* nem híven hízereti *Mársat*? A' mi Bétsi szépjeink az eddig vífelt arany-kóltstot s más több mejjén híggőket mind el hínyták, és ezek helyet edgy kis töre hínyált arany-pistolyotskát hordoznak; még pedig ugy helyhezterve mellyeken, hogy ennek maraklatjá mindég híbb-kézfélől esvén, ha a' Salavári híttő hízóában a' balhák vagy a' legyek ellenségeskedni hízdenének, leg-ot-tan agyon híhefsék; azonban — Nem hílyan híamíssak már ma a' mi *Juditjaink*, hogy az hílmos Feldmarfal *Hollofernes* híjét el-vigyék: Ezek híbb hízoktanak most rakni a' Férhák híjére, mint hí sem azt hílyéről meg-mozdítták. — *Szabáts Vára* a' meg-vételnek híbrázatjában, és az ott magokat hífelt híbb hízt Urak' hípe, az Obester Sztárai U-ré hí hívan híz-táblán híyomatva és hístve, és Bécsben híúltatík. — A' hílt hízeredán híyula hí hínea 2 Regement a' Tábor-félé; edgy Gyalog Német és egy Vafas. A' Vafas Seregbélieknek elől híttúl híttők hívéen; és híjekben híete híttak hítt olly hírtalmatlan

tekintetűck valának, hogy ezeknek első tekintetjek szívét dobbanthat. — Moltától fogva a' Zemliniek egy bizonyos Tsata-piatzon olly kövéc. Törökököt szemléltének heverni, kik közzül némellyeknek nyakakon 2 ujnyi szalonnájok is találtaték, nem akarják hienni, hogy Belgrádban olly nagy szűkség uralkodnék, azonban (azt írják egy Zemlini Levélben) hogy itt a' szűkség a' Jantsároknak tsak nem a' kontyok tetejére hágott, ha tsak a' Nagy-Vezér, ki, ebben az órában ugy értők, hogy már a' Serviai határ-szélekbe meg-érkezett volna, kenyeret nem hozott nékik. — A' Gen. Feldmarsallájdinánt G. *Vartensleben* Ur keze alatt lévő Szabad-fergek majd minden-héten kotyavetyét tartanak a' Tábornál, hól a' prédált jószágokat el-adják, és egy másközt a' pénzt el-olstják. A' múlt hónapnak 21-dikén-is a' *Mehádiai* Tábornál illyen közönséges kotyavetye által adák-el a' prédált dolgokat; hól 700 forintokan 41 lovakat adának-el. — Itt Bétsben az a' hire, és a' közönséges Levelekből-is ugy olvassuk, hogy *Sabáts Várának* meg-vétele után 26-dikban a' Tábornak edgyik része Futak és Sabáts között a' Száva-vizén által menvén a' leg-nehezebb hádi-erővel, 27-dikben és 28-dikban az egész Tábor ő Felségének jelen-létében utánna ment, és hogy Belgrádnak ostromlásához minden bizonnyal hozzá kezdettenek volna. Végheterfen Sántzokat és Sorömpokat mondanak az ezt ostromlók előtt készen állani — de 400 nagy ágyú! mellyek közzül mindenik ugyan azon edgy óra alatt 48-szor lövettethetik-ki; következés-képpen 400 ágyuk 12 óra alatt 230-ezer 400 gollyóbitokat pökhethnek-bé Belgrádba; mellyek lehetetlen, hogy azon Vár-falait kő-halmokká

ká ne változtassák — de fogja valamiben kerülni mert minden ágyú-lövést 5 forint 30 krajczarjára vétvén-fel 1,267.200 forintokat tsinál — hól va az ember, ló, és más hadi dolgok, mellyek itt el veszhetnek. Ugy iratik, hogy ő Felsége a' Tsászá és Ferentz fő Hertzeg edgy Bránik mellett lévő nagy hogy tetejéről fogják ezen ostromat nézni, hól az ő Felsegek őrizetin 2000 fegyveresek állanának, és Adjuvántok, hogy azok által, ha a' szühség ugy kívánná, parantsolatokat küldhetne az ostromló Sereg Vezérihez. Azt mondják némellyek, hogy a' Felseges Ur már rendelést tett volna, hog Belgrádnak meg-vételében mind azokat a' hadi rendtartásokat, mellyeket edgyik Keresztyén Haalmoság a' másk eránt a' hábornban véghez szokott vinni, mind el-kövelessék; az ostromlás előtt edgy Strábális Tisztet 2 Dobossal és 200 lovas katonákkal bé-küldjenek a' Várnak szép-szerént való fel-kérésére, és ha magok önként fel-nem adnák, ugy fogjanak a' tüzzel meny-dörgő ostromhoz. — A' Belgrádi Bassa valami tsak az egész Városhan meg-éghető volt, mind edgy hely-re hordatta a' Várnak edgyik oldalába, hogy ha az ő ellensége gyözedelmi kofzoroval találna bé-menni meg-gyujtsa, hogy semmi jószágot ne találhasson. A' házok' s más épületek' fa-fedeleit mind le-vonatta, hogy a' varandó tüzes kofzoruk által annál keves-sebb tűz támodhasson. — Belgrádban 112 nagy t-gyúk 22-ezer ágyú-gollyóbitok, és 21-ezer 500 fegyvert fogható Törökök vagynak, a' mint irják. A' Pattantyusokat 2 Frantzia Tiszt igazgatja; a' többi népet maga a' Bassa. Várná már a' szegény jó-szivű Deli-Akmet, hogy edgyszer a' dolognak akár jobbra akár baira vége izakadna; mert már az éhes

Jantsároktól való félelemnek miatta arra-is fokadott vala, hogy minek-előtte már vénségire gyalázatosan ölettetnék-meg, maga lövi agyon magát, hogy birja Belgrádot az, a' kinek tetszik. — G. F. M. L. G. *Vartenstében* Ur a' napokban edgy olly Török Zászlót véve-el a' Törököktől, mellyen Török nyelven ezen irás találtatik vala: „*Légy segítségül Ur Isten; mellyik Keresztény Zászlóra nem illenék-sel ezen emlékeztető irás!!* — Midenek ugy beszéllik; noha még nem meg-tárfolthatatlan igazság, hogy *Hertzeg Liktenstáin* a' minapi nem egészfzen szerentséfen solyt Dubitzai ostromát megint meg-újítván, nem csak a' tsarázó Törökököt verte volna-meg, hanem azon kétszeri próbán-is szerentsélen véres barlangot-is el-foglalta volna. — A' Szebeni Ujságokból tudjuk, hogy a' Kofia Klastromabéli Harátok, midőn a' mi népünk ezen Klastromot el-foglalták volna, sirva panaszkodának, hogy nékik semmi életre való jószágok nem lévén, csak nem éhel halnának-meg; a' honnan a' mi katonáink ezen szelid Atyáknak könyörületeségből F. Ts. és Királyi katoná 'semlével szolgálván, jó-izűn falatozzák vala. Minekutánna a' mi népünk el-menvén, a' Törököktől foglaltatott volna-el ezen Klastrom — már tudták a' Törökök, hól a' Barátok gabonája — felverék a' Vermeket, és egy-néhány 1000 mérő gabonát vivének-el a' Klastromból. Ez a' Kofiai Barátokon nem leg-szebb *Notabéné.*

Dexventáza mintegy 4 mért-földnyire *Podvin-*hoz a' Török *Bród* mellett, a' minapában egy *Basa* érkezett 100-ad magával, ez a' *Basa Kvosdánovits* Kapitánynak, a' kinek keze süllyát, már sok Török ríseli a' kopasz nyakán, Horvát nyelven azt ize-

„ Köszöntöm Kvosdánovits Kapitányt, 's izenem, hogy minthogy ő nékem 6 lovamat, egy Agámát, és egy néhány Törökömet meg-ölte: hat nap alatt várjon, visszsa adom a' költsönt “ erre Kvosdánovits azt felelte „ Köszöntöm a' Basát, 's mond-meg néki, hogy én bizonyosan el-várom, és örvendezni akarok magamnál néki, de ha el-nem jön, nem egy Bafa, hanem egy hun — leszsz. A' Kapitányt ezért mind meg-dítsérték, mind több embert adtak melléje. — Zemlin körül már rég'öl fogva, hogy edgy olyan Sántz áfatik, melynek ásására nem tsak a' Bánácból, hanem meszsze-helyekről oda küldetnek a' nap-számofok; és tsak gondolhatni az itt dolgozóknak fokaságát, midön tsak egy napi költség 3000 n. forintokra mégyen. Ezen Sántz és ennek áfói már fokot szenvedtek ottan ottan, és ezt a' Belgrádi Törökök most sem nézherik jó-szemmel. — Ugy beszélik, hogy a' Mahumed' Ketske Oklába lopódott Kotzi, már-is járná az utját, hogy megint F. Ts. és K. kegyelembe eshessék; melly ha ¹⁶³⁰ talál lenni, minden órán bővebben meg-fogjuk tudni. — Jász - Apátiba edgy Wurmzer Huszár a' tatarisznyába vitte haza a' jobb kezét, mellyet 7-dik Mártz. a' Bésániai tsatánál tett vala a' tatarisznyába; és ő Felségétől 40 f. ezstendei fizetése vagon. —